

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencle, MA v právní věci žalobce: **obec Moravany**, se sídlem Vnitřní 49/18, Moravany, zast. JUDr. Radkem Ondrušem, advokátem, se sídlem Bubeníčкова 502/42, Brno, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem třída Kpt. Jaroše 7, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2015, č.j. ÚOHS-R190/2015/IN-18789/310/TFr,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 21. 7. 2015, č. j. ÚOHS-r190/2015/IN-18789/310/TFr, **se z r u š u j e.**
- II. Rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19. 6. 2015, č. j. ÚOHS-V0125/2015/IN-14990/2015/440/PŠk, **se z r u š u j e.**
- III. **N a ř i z u j e s e** Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže poskytnout obci Moravany informaci – interní směrnici Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže upravující zjišťování, projednání a rozhodování o škodách na majetku České republiky - Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- IV. **N a ř i z u j e s e** Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže poskytnout obci Moravany informaci – úplný seznam všech členů škodní komise České republiky - Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v době od 6. 3. 2013 doposud s uvedením doby jejich členství v komisi, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

- V. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč k rukám právního zástupce žalobce, JUDr. Radka Ondruše, advokáta, se sídlem Brno, Bubeníčkova 502/42, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně dne 21. 9. 2015 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2015, č. j. ÚOHS- R190/2015/IN-18789/310/TFr, jímž žalovaný potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č. j. ÚOHS-V0125/2015/IN-14990/2015/440/PŠk ze dne 19. 6. 2015, a rozklad podaný žalobcem zamítl. Žalobce se domáhal zrušení i prvostupňového rozhodnutí.

Zrušení obou rozhodnutí se žalobce domáhal v rozsahu, v němž byla žádost žalobce o poskytnutí informace odmítnuta z důvodu podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v tehdy účinném znění, co do bodu 2 – poskytnutí interní směrnice Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, která upravuje zjišťování, projednání a rozhodování o škodách na majetku České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a co do bodu 7 – poskytnutí úplného seznamu všech členů škodní komise České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v době od 6. 3. 2013 dosud s uvedením doby jejich členství v komisi, protože se podle názoru žalovaného jako osoby povinné jedná o informace vztahující se výlučně k vnitřním předpisům Úřadu, z důvodu podle ust. § 2 odst. 4 zákona č. 106/19699 Sb. co do bodu 7 – poskytnutí úplného seznamu všech členů škodní komise České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v době od 6. 3. 2013 dosud s uvedením doby jejich členství v komisi, neboť podle názoru žalovaného jako osoby povinné se jedná o vytvoření nové informace.

Žalobce zamítl, že byl napadeným rozhodnutím přímo zkrácen na svých právech na poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb.

Žalobními body žalobce napadl jednak neposkytnutí interní směrnice Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, která upravuje zjišťování, projednání a rozhodování o škodách na majetku České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Žalobce namítl, že mu informace nebyla poskytnuta z důvodu, že se jedná o informaci vztahující se výlučně k vnitřním předpisům žalovaného, a to pro rozpor s ust. § 11 odst. 1 písm. a) a také s § 8b odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. K tomu žalobce uvedl, že se domáhal informace související s hospodařením a způsobem hospodaření žalovaného jako osoby povinné s veřejnými prostředky ve smyslu ust. § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, přičemž tuto problematiku přirovnal k rozhodování o prominutí daně nebo jejího příslušenství a odkázal na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, čj. 8 As 55/2012-62. Podle žalobce mu žalovaný upírá poskytnutí směrnice, kterou označuje jako interní, ale zároveň odmítnutí poskytnutí informace odůvodňuje obsahem směrnice.

Dále žalobce napadl neposkytnutí informace - úplného seznamu všech členů škodní komise České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v době od 6. 3. 2013 dosud s uvedením doby jejich členství v komisi. Žalobce namítl, že mu informace nebyla poskytnuta z důvodu, že jde o informaci vztahující se výlučně k vnitřním předpisům žalovaného, a to pro rozpor s ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. Podle žalobce i v tomto případě žádost o informaci směřovala k hospodaření a ke způsobu hospodaření žalovaného jako osoby povinné s veřejnými prostředky ve smyslu ust. § 2 písm. g) zákona č. 320/2001 Sb., neboť směřovala k osobě (osobám), která (které) jménem České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže fakticky rozhodla (rozhodly), že stát poskytne konkrétní osobě či osobám veřejné prostředky tím, že vůči ní (nim) nebude řešit jako škodu a nebude je vymáhat v rozporu se zákonnou povinností dle § 14 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. Argumentace žalovaného založena na ochraně soukromého a osobního života těchto osob se zcela míjí s platnou právní úpravou, upravující analogickou problematiku oprávněných úředních osob, a je proto věcně i právně nesprávné (viz ust. § 15 odst. 4 s.ř.)

Ve třetím žalobním bodu napadl žalobce odmítnutí poskytnutí informace - úplného seznamu všech členů škodní komise České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v době od 6. 3. 2013 dosud s uvedením doby jejich členství v komisi. Žalobce namítl, že mu informace nebyla poskytnuta z důvodu, že se jedná o novou informaci a její tvorba by žalovaného extrémně zatížila. Žalobce výslovně odkázal na žalobou napadené rozhodnutí, kde žalovaný uvedl, že žalobce v jím podaném rozkladu od požadavku na tuto informaci upustil s tím, že je schopen si ji vytvořit sám z jím požadovaných seznamů členů škodní komise, zároveň ale odkázal na prvostupňové rozhodnutí, kde zpracování jednotlivých příkazů předsedy ÚOHS nelze považovat za jednoduchou či dokonce mechanickou operaci, ale uvedené zpracování by Úřad neúměrně zatížilo. Podle žalobce ale nic žalovanému nebránilo poskytnout alespoň částečnou informaci a odůvodnění odmítavého prvostupňového rozhodnutí a odůvodnění potvrzujícího napadeného rozhodnutí zatížilo žalovaného nepochybně více, než poskytnutí požadované informace.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby a po rekapitulaci žalobních bodů k jednotlivým námitkám uvedl následující. V případě neposkytnutí směrnice setrval na názoru, že se jedná o vnitřní pokyn žalovaného a s odkazem na judikaturu správních soudů uvedl, že se zabýval přímo obsahem interní směrnice Úřadu, zda splňuje náležitosti ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. a dospěl k závěru, že se jedná o předpis týkající se organizace čistě uvnitř Úřadu a žádným způsobem nepůsobí na osoby mimo Úřad, ale pouze vůči osobám jemu podřízeným, a proto lze tento předpis jednoznačně zařadit pod neurčitý právní pojem vnitřní pokyn Úřadu. Žalobci pak poskytl vyčerpávající odůvodnění s užitím relevantní judikatury, z jakého důvodu mu nebude informace poskytnuta. Žalovaný odmítl, že by žádost o informaci směřovala k hospodaření a ke způsobu hospodaření žalovaného jako osoby povinné s veřejnými prostředky, neboť toto uváděl jen v souvislosti s jinou částí žádosti o poskytnutí informace. Žalovaný rovněž odmítl tvrzení žalobce, tedy že neřešení a nevymáhání náhrady škody je analogické k prominutí daně či příslušenství daně jako poskytnutí veřejných prostředků dané osobě, neboť je pouze na rozhodnutí Úřadu, zda bude regresní nárok vůči konkrétním osobám uplatňován či nikoli. Vznik a existence nároku tak závisí zcela na vůli správního orgánu.

K dalšímu žalobnímu bodu konstatoval, že ustanovení o oznámení oprávněné úřední osoby se vztahuje pouze na účastníky daného správního řízení. Citované zákonné ustanovení má tedy působit na ochranu účastníka řízení, ne na ukojení zvědavosti třetích osob. Účastníkem řízení o regresním nároku Úřadu na náhradu škody je vždy pouze daná osoba v pracovním či služebním poměru k Úřadu, která tyto informace má. Nadto zdůraznil, že příkazy předsedy jsou interním pokynem, neboť se jedná o ustanovení členů interního poradního orgánu předsedy Úřadu, který směřuje výhradně dovnitř Úřadu a dopadá pouze na zaměstnance Úřadu, a to ty, kteří tvoří členy této komise a dále na ty, o nichž je před škodní komisí rozhodováno. Podle žalovaného je jeho rozhodnutí podloženo „objektivními fakty, jež stojí za urputnou snahou žalobce získat údaje o členech škodní komise a poté je konfrontovat s jejich (ne)rozhodováním“. Žalovaný po provedeném testu proporcionality v žalovaném rozhodnutí dospěl k názoru, že obecný zájem žadatele na poskytnutí jmen členů škodní komise nemůže v žádném případě převažovat nad právem na ochranu osobních údajů členů škodní komise. Žalovaný rovněž vyjádřil obavy, že by informace zveřejněné elektronicky mohly být proti pracovníkům Úřadu zneužity třetími osobami.

V případě třetího žalobního bodu žalovaný zdůraznil, že se danou právní otázkou, zda požadovaná informace novou informací je nebo není a zda by její vytváření Úřad extrémně zatížilo, nezabýval, a to z toho důvodu, že v jím podaném rozkladu žalobce na poskytnutí této informace již netrval. Z jednání žalobce v rozkladovém řízení lze dovodit, že žalobce poskytnutí dotyčné informace již nepožadoval. Z tohoto pohledu je poněkud absurdní, že žalobce pro účely žaloby vytrhl z žalovaného a prvostupňového rozhodnutí bez kontextu dva spolu příliš nesouvisějící odstavce a o ně opřel svou celou argumentaci k danému žalobnímu bodu, aniž by po žalovaném tuto informaci ve skutečnosti požadoval. Žalobci nebyly seznamy členů škodní komise pro období od 6. 3. 2013 dosud poskytnuty z důvodů uvedených v předchozím oddílu vyjádření žalovaného.

Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z ustanovení § 51 odst. 1 s.ř.s.

Poskytnutí informace – interní směrnice Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže upravující zjišťování, projednávání a rozhodování o škodách na majetku České republiky – Úřadu na ochranu hospodářské soutěže – interní směrnice „Statut a jednací řád škodní komise“

K této části žaloby zjistil soud ze správního spisu, že se žalobce domáhal žádostí o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb. z důvodu veřejné kontroly plnění povinností při péči o majetek státu toho, aby mu žalovaný, resp. správní orgán prvního stupně zpřístupnil interní směrnici Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže upravující zjišťování, projednávání a rozhodování o škodách na majetku České republiky – Úřadu na ochranu hospodářské soutěže. Dále z obsahu správního spisu soud zjistil, že materiálně byla povinným

subjektem tato informace ztotožněna s interní směrnicí „*Statut a jednací řád škodní komise*“, který má být dostupný na intranetu povinného subjektu. V prvostupňovém rozhodnutí, stejně jako v napadeném rozhodnutí dospěl povinný subjekt k závěru, že se jedná o informace, které mají povahu vnitřního pokynu, jsou závazné pouze pro samotný Úřad a není dán veřejný zájem na jejich poskytnutí.

Podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. může povinný subjekt omezit poskytnutí informace, pokud se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu.

Při posuzování omezení práva na informace ve smyslu citovaného ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. je třeba posoudit, zda se v případě citované interní směrnice jedná o „vnitřní předpis“ (formální znak) a zda tento předpis „působí dovnitř“ povinného subjektu (obsahový znak). K uvedenému lze odkázat na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č.j. 4 As 20/2007-64.

K posouzení směrnice by bylo jistě vhodné, aby ji povinný subjekt učinil obsahem správního spisu, jakkoliv by ji umístil např. do zapečetěné obálky tak, aby k ní měl přístup toliko soud pro případný přezkum rozhodnutí povinného subjektu. Tak tomu ale v souzené věci nebylo a uvedená směrnice součástí správního spisu není a soudu nebyla poskytnuta ani jako součást vyjádření žalovaného k žalobě. Bezpochyby ale jde o skutečnost, která byla žalovanému známa z jeho úřední činnosti, a soud považoval za dostatečné k přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí skutečnosti, které byly uvedeny v rozhodnutí správních orgánů.

Správní orgán prvního stupně totiž v bohu 19. svého rozhodnutí jasně specifikoval, co je obsahem předmětné směrnice, když uvedl, že touto směrnicí „*se stanoví pravomoc, působnost a pravidla jmenování a jednání škodní komise Úřadu. Požadovaná směrnice je závazná pro Úřad jako zaměstnavatele a všechny jeho zaměstnance, kteří jsou k němu v pracovním nebo obdobném poměru. Účelem škodní komise je projednat případy škod, způsobených zaměstnanci Úřadu, a posoudit míru odpovědnosti zaměstnance za škodu, prokázat zavinění daného zaměstnance či posoudit míru jeho vyvinění, dále je účelem navrhnout konečnou požadovanou výši náhrady škody.*“

Ze soudu dostupných informací je patrné, že se v případě směrnice jedná o obecný vnitřní normativní akt, působící proti neurčitému počtu adresátů (všem zaměstnancům Úřadu) upravující vnitřní fungování a mechanismy Úřadu a samotné škodní komise při rozhodování o náhradách za způsobenou majetkovou újmu státu, jde tedy o vnitřní předpis.

Rozhodně se však podle názoru soudu ale nejedná o předpis, který působí výlučně dovnitř subjektu. Smyslem škodní komise je zjevně projednání škod způsobených zaměstnanci Úřadu České republiky, tedy hrazení škod, které vznikly ve vztahu k veřejným rozpočtům. Jakákoliv škoda, kterou zaměstnanec Úřadu způsobí svému zaměstnavateli je škodou na veřejném majetku a má dopad do hospodaření Úřadu. Úřad nedisponuje jinými než veřejnými prostředky, jeho rozpočet je naplňován prostřednictvím příjmů států, které jsou

v naprosto převažující míře tvořené prostřednictvím daní a jiných obdobných povinností občanů, obchodních a jiných korporací ve vztahu ke státu.

V souzené věci je zjevné, že žádost o poskytnutí informací měla souvislost se soudním sporem, ve kterém byl žalovaný pro nečinnost (nikoliv pro odlišný právní názor) zavázán k náhradě nákladů řízení. Bezpochyby povinnost hradit náklady soudního řízení je škoda, která státu v důsledku činnosti žalovaného vznikla.

Jestliže je úkolem škodní komise, jak uvedl správní orgán prvního stupně, „*projednat případy škod, ..., a posoudit míru odpovědnosti zaměstnance za škodu, prokázat zavinění daného zaměstnance či posoudit míru jeho vyvinění, dále je účelem navrhnout konečnou požadovanou výši náhrady škod*“, pak je jejím účelem spolurozhodování o veřejných financích. V této souvislosti je zcela nesprávný názor žalovaného, vtělený do jeho vyjádření, že vznik a existence regresního nároku závisí zcela na vůli správního orgánu.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), platí, že **nahradil-li stát škodu** způsobenou nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem nebo poskytl-li ze stejného důvodu zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, **může** požadovat regresní úhradu na úředních osobách a na územních celcích v přenesené působnosti, pokud škodu způsobily.

Podle ustanovení § 31 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu.

Podle ustanovení § 18 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. **právo** na regresní úhradu **vznikne pouze tehdy**, byla-li **škoda způsobena zaviněným porušením** právní povinnosti.

Z uvedených ustanovení vyplývá, že podmínkou vzniku nároku na regresní náhradu jsou a) náhrada zákonem definované škody státem a b) vznik škody v důsledku zaviněného porušení právní povinnosti. O tom, že by snad záleželo při naplnění podmínek pro vznik regresního nároku na vůli správního orgánu, zákon neříká ani slovo. V této souvislosti zákon **pouze** zakládá pravomoc správního orgánu, resp. státu požadovat regresní úhradu, jinými slovy správní orgán, resp. stát se může rozhodnout, zda se svého nároku bude domáhat.

Podle názoru zdejšího soudu je „svoboda“ rozhodnout se, zda bude vzniklá škoda vymáhána, značně limitována ustanovením § 14 odst. 4 zákona č. 219/2000 Sb., na které případně poukazuje žalobce, a dle kterého **příslušná organizační složka důsledně využívá všechny právní prostředky** při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a **včas uplatňuje zejména právo na náhradu škody**, právo na vydání bezdůvodného obohacení a výhradu soupisu pozůstalosti, je-li stát povolán za dědice. Zvláštní právní předpis může stanovit, ve kterých případech a za jakých podmínek v řízení před soudy a jinými orgány ve věcech týkajících se majetku vystupuje za stát jiná než příslušná organizační složka.

Ze všeho shora uvedeného jasně vyplývá, že činnost škodní komise povinného subjektu má jasný dopad do nakládání s veřejnými financemi, neboť pouze v důsledku její činnosti lze předpokládat zajištění náhrady škody způsobené státu, resp. veřejným rozpočtům jednáním zaměstnanců Úřadu.

Kontrola nakládání s veřejnými financemi je jedním z elementárních oprávnění občanů státu a podle přesvědčení zdejšího soudu i územních samosprávných celků, jako adresátů výkonu státní moci. Stát nemůže nakládat s veřejnými prostředky kabinetním způsobem a za zavřenými dveřmi. Soud pouze v této souvislosti připomíná veřejnou debatu, která směřovala ke změně cit. ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. tak, aby byla zakotvena povinnost vymáhat regresní náhradu.

Za této situace absolutně nelze konstatovat, že se jedná v případě škodní komise a vnitřního předpisu upravujícího její činnost o skutečnosti směřující pouze dovnitř Úřadu. Naopak. Podle přesvědčení zdejšího soudu je elementárním právem veřejnosti, stejně jako korporací, které jsou účastníky řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže, vědět, jakým způsobem je rozhodováno o škodách, které byly státu způsobeny nesprávným úředním postupem žalovaného. Je třeba zdůraznit, že se zcela jistě nejedná jen o náklady řízení ale i další finanční dopady nesprávných, či nezákonných úředních rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Soud proto shrnuje a uzavírá, že s ohledem na dopad činnosti škodní komise do veřejných financí, není splněna podmínka, že požadovaná směrnice je informací, která neovlivňuje žádným způsobem, přímo či nepřímo, činnost povinného subjektu navenek, tj. vůči osobám, které nejsou povinnému subjektu personálně nebo jinak podřízeny. Činností škodní komise může docházet k ovlivnění toku veřejných financí, jakkoliv v limitovaném množství, což se nepřímo dotýká veškerých adresátů činnosti státu, neboť případné náhrady škody, které by v důsledku činnosti škodní komise byly vymoženy, jsou příjmem veřejných rozpočtů a dojde jejich prostřednictvím ke snížení „nákladnosti“ činnosti samotného žalovaného, který je bezpochyby financován prostřednictvím veřejných rozpočtů, tedy prostřednictvím peněz všech daňových poplatníků, a finanční prostředky, které v důsledku činnosti škodní komise, „zlevní“ činnost Úřadu mohou být jistě efektivně využity jinde ve veřejném prostoru.

Pouze *obiter dictum* k tomuto bodu soud uvádí, že prostým nahlédnutím např. do vyhledávače google.cz lze zjistit, že řada veřejných institucí, případně jednotek územní samosprávy má statuty škodních komisí zcela veřejně dostupné na svých webových stránkách. Příkladem lze uvést Město Aš (<http://www.muas.cz/smernice-c-se-3-2016-statut-skodni-komise-a-pravidla-skodniho-rizeni/d-232716>), Ústav fyziky atmosféry AV ČR (www.ufa.cas.cz/files/dokumenty/statut-skodni_komise.pdf), město Uherské Hradiště (<https://www.mesto-uh.cz/Articles/139112-2-Statut+komisi+Rady+mesta+Uherske+Hradiste.aspx>), a další.

Není tedy důvodu, aby na jedné straně některé složky veřejné moci tyto informace poskytovaly a jiné se jejich poskytnutí bránily.

Zcela absurdní je tvrzení správního orgánu prvního stupně, že „*Poskytnutím a následným zveřejněním směrnice podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. by mohla být ohrožena ochrana práv a svobod druhých, resp. by mohlo ze strany veřejnosti dojít ke zneužití informací o vnitřních jednáních škodní komise a poškození osob, které jsou členy škodní komise a zaměstnanci Úřadu, neboť při znalosti této směrnice by např. mohl být ohrožen postup projednávání případů škod zaměstnanců Úřadu*“. Soudu není absolutně zřejmé, čím by bylo možno ohrozit projednávání případů před komisí, pokud by Úřad transparentně zveřejnil pravidla, podle kterých projednává škody, které jeho zaměstnanci způsobili státu, resp. veřejným rozpočtům. Taková, blíže nijak neodůvodněná argumentace zcela popírá smysl veřejné kontroly nakládání s veřejnými financemi. Pokud někdo způsobil státu škodu, pak je zcela na místě, aby mu byla uložena transparentním způsobem podle předem jasně daných pravidel hry její náhrada. Soudu není zřejmé, co je v případě Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže natolik specifické, či tajné, aby se veřejnost nemohla dozvědět to, jakým způsobem Úřad vymáhá poškození veřejných rozpočtů ze strany svých zaměstnanců.

Soud nijak nepopírá to, co uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, a to, že „*uplatnění regresního nároku na náhradu škody vůči konkrétní osobě z důvodu jiného právního názoru, než který zaujímá správní soud, je velmi diskutabilní a Úřad musí v těchto případech postupovat velmi obezřetně*“, nicméně žalobce v rámci své žádosti nežádal, aby někomu byla uložena náhrada škody. Pouze chtěl znát „pravidla hry“ Úřadu, tedy vědět, jaký je mechanismus rozhodování o náhradách škody, což nijak neovlivňuje rozhodnutí Úřadu, zda bude nebo nebude regresní nárok vymáhat, kdo je členem škodní komise a zda v případě jeho sporu byla uložena regresní náhrada. Nic z toho nijak nesměřuje k ovlivnění činnosti žalovaného při rozhodování o konkrétním regresním nároku a vše je plně v intencích veřejné kontroly nakládání s veřejnými prostředky.

Poskytnutí informace- seznam členů škodní komise

Další žalobní námitkou brojil žalobce proti neposkytnutí seznamu členů škodní komise. Předně soud konstatuje, bez ohledu na to, zda omezil žalobce v rozkladu svůj požadavek na poskytnutí informace nebo ne, závěry a argumentace správního orgánu prvního stupně, obsažená v jeho rozhodnutí, je v natolik příkrém rozporu s obsahem správního spisu, že nelze tuto skutečnost ponechat bez reakce.

Správní orgán prvního stupně uvedl na str. 7 až 9 svého rozhodnutí, (parafrázují) že vytvoření seznamu členů škodní komise s uvedením doby jejich členství ode dne 6. 3. 2013 by bylo vytvoření nové informace, neboť Úřad nevede a ani nemá povinnost vést evidenci, ve které by byla uvedena délka členství jednotlivých členů škodní komise a zpracování příslušných informací nelze považovat za jednoduchou či dokonce mechanickou operaci a úřad by byl zpracováním příslušných informací neúměrně zatížen.

Přitom správní spis obsahuje hned na začátku interní sdělení Mgr. S., pověřeného řízením Sekce předsedy Úřadu, ze dne 8. 6. 2015, č. j. ÚOHS-13492/2015/610/Hna, jehož obsahem je bod 5): „*Seznam členů škodní komise je stanoven příkazem předsedy a je přístupný na intranetu, jeho poskytnutí žadateli opět ponechávám na Vašem uvážení.*“

Soudu tak není zřejmé, jak mohl správní orgán dospět k závěru, že vytvoření seznamu by pro něj bylo neúměrně náročné, pokud má seznam členů komise zveřejněný na intranetu žalovaného!!!

O námitce soud uvažil následovně. Z obsahu správního spisu soud k odmítnutí poskytnutí těchto informací zjistil, že ze žádosti o poskytnutí informace vyplývá, že žalobce požadoval „úplný seznam všech členů škodní komise České republiky – Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže v době od 6. 3. 2013 dosud s uvedením doby jejich členství v komisi.“ Správní orgán prvního stupně odmítl poskytnout informaci proto, že jednak je členství stanoveno příkazem předsedy „*Ustanovení škodní komise*“, které je vnitřním předpisem žalovaného, dále z důvodu ochrany osobních údajů a soukromého a osobního života členů komise, a následně proto, že se jedná o vytvoření nové informace. V rozkladu žalobce „omezil“ svůj požadavek na poskytnutí informace v bodu IX. rozkladu, nicméně je zjevné, že tak činil s velkou mírou nadsázky (viz např. sdělení, že z obsahu rozhodnutí povinné zjistil to, že práce skutečně zatěžuje). Nicméně stále žalobce požadoval úplné seznamy členů škodní komise v době od 6. 3. 2013 do doby podání rozkladu. Omezení na „*Ustanovení škodní komise*“ zjevně totiž vychází z prvostupňového rozhodnutí, ve kterém správní orgán prvního stupně jasně uvedl, že „*V příkazu předsedy jsou uvedena jména členů škodní komise.*“ V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že kromě „statutu“ a „ustanovení komise“ nedisponuje žádnými jinými dokumenty, které by se vztahovaly ke škodám na majetku Úřadu. K příkazům předsedy uvedl, že „*jsou interním pokynem ve smyslu shora uvedeného, neboť se jedná o ustanovení členů interního poradního orgánu předsedy Úřadu, který směřuje výhradně dovnitř Úřadu a nijak nedopadá na osoby vně Úřadu, a ani na osoby, jejichž případy jsou před Úřadem projednávány.*“ Dále žalovaný poukázal na nutnost ochrany soukromí a osobního života členů komise.

Důvodem pro odmítnutí tedy bylo opětovně ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb., dle kterého může povinný subjekt omezit poskytnutí informace, pokud se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu.

Zdejšímu soudu nezbyvá, než odkázat na shora uvedené závěry, které se vztahují i k argumentaci žalovaného k přezkoumávané námitce. Jestliže soud dospěl k závěru, že činnost škodní komise je činností směřující dovnitř Úřadu (ve vztahu k zaměstnancům, což soud nijak nezpochybňuje), tak i vně Úřadu (ve vztahu k veřejným financím), pak to samé co platí pro statut škodní komise, nutně musí platit i pro „*Ustanovení škodní komise*“. Nicméně lze dospět k závěru, že příkazy předsedy, kterými dochází k ustanovení škodní komise, mohou obsahovat i skutečnosti skutečně čistě vnitřní, ale to nezabavuje správní orgán povinnosti poskytnout alespoň část informací, které lze považovat za informace působící i vně Úřadu.

Konečně dle § 12 zákona č. 106/1999 Sb. všechna omezení práva na informace provede povinný subjekt tak, že poskytne požadované informace včetně doprovodných informací po vyloučení těch informací, u nichž to stanoví zákon. Právo odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření. V odůvodněných případech povinný subjekt ověří, zda důvod odepření trvá.

Tedy, i pokud by příkazy předsedy obsahovaly výlučně interní informace, nic nebránilo žalovanému poskytnout seznam členů škodní komise, který konečně má, dle vlastních zjištění, dostupný na intranetu.

Soud se absolutně neztotožňuje s tím, že by zveřejnění jmen členů škodní komise mělo jakkoliv poškodit jejich soukromý nebo osobní život, případně že by to mohlo vést k nenapravitelnému poškození práv osob, které škody projednávají, a už vůbec ne těch, kterými byla škoda způsobena. Za nereálné považuje i tvrzené ohrožení bezporuchovosti výkonu státní správy Úřadu. Uvedené závěry ční v napadeném rozhodnutí bez jakéhokoliv odůvodnění či realizovaného testu proporcionality.

Podle názoru zdejšího soudu se v případě členů škodní komise jedná o osoby, které se spolupodílejí na rozhodování o veřejných financích ve smyslu náhrad za státu způsobené škody, a jako takové nutně nesou elementární odpovědnost za svou činnost a v takovém případě i nutnost podrobit se veřejné kontrole své činnosti alespoň v tom smyslu, že „vystoupí z šedé zóny mlčení“, ve které se díky neposkytnutí informací povinným subjektem komise pohybuje. Je naprosto adekvátní očekávat zájem veřejnosti na tom, kdo se spolupodílí na rozhodování předsedy Úřadu v těchto otázkách. S nadsázkou díky mlčení žalovaného ani soud neví, zda je komise vůbec obsazena, případně pokud vůbec, zda je obsazena osobami, které mají adekvátní vzdělání k tomu, aby tak zodpovědnou funkci (jak o ní hovoří žalovaný) mohly vykonávat.

Soud je přesvědčen, že zveřejněním jmen členů škodní komise může jen těžko dojít k narušení jejich soukromého života, neboť Úřad není povinen sdělovat žádné jejich soukromé údaje ani jejich podobenky. S ohledem na to, že jsou tyto osoby beztak vázány mlčenlivostí, lze očekávat, že informace o jednotlivých řízeních nebudou publikovat ani poskytovat jiným subjektům. Lze si snad představit, že mohou být členové škodní komise kontaktováni elektronicky, ale nic jim nebrání na takový kontakt nereagovat. Jejich vlastní činnost směřuje *in concreto* do jedinečného řízení o jedinečném nároku, které navíc sama komise nezahajuje. Soud skutečně nespátřuje žádný ze subsidiárních důvodů, které uvedl žalovaný, natož aby kterýkoliv z nich převážil nad zájmem na veřejné kontrole nakládání s veřejnými financemi.

Odmítnutí poskytnutí informace dle § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb.

I případné odmítnutí poskytnutí informace z důvodů § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., dle kterého se povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací, považuje soud za nedůvodné. Z obsahu správního spisu vyplývá, že takový seznam u povinného subjektu již existuje. I kdyby nebyl zcela kompletní, jde podle soudu pouze o mechanické vyhledání příkazů předsedy „*Ustanovení škodní komise*“ a přepsání jednotlivých jmen. Soud takovou činnost nepovažuje za jakkoliv nadměrně zatěžující povinný subjekt nadto v situaci, kdy nic nebránilo Úřadu poskytnutí informace zpoplatnit.

S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že napadená rozhodnutí jak žalovaného, tak i správního orgánu prvního stupně byla vydaná v rozporu se zákonem, a proto nezbylo soudu než obě napadená rozhodnutí zrušit dle § 78 odst. 1 s.ř.s.

Zároveň soud ve smyslu ustanovení § 16 odst. 4 zákona 106/1999 Sb. rozhodl o uložení povinnosti poskytnout požadované informace tak, jak je uvedeno ve výroku III. a IV. tohoto rozhodnutí, neboť v případě přezkumu rozhodnutí o zamítnutí odvolání proti odepření informace již soud nevrací rozhodnutí k novému projednání, ale naopak sám zkoumá, zda existují důvody pro poskytnutí informací. Zdejší soud dospěl k závěru, že žádné důvody pro odmítnutí poskytnutí informace neexistují, a proto přímo nařídil povinnému subjektu informaci poskytnout.

Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proto soud přiznal žalobci právo na náhradu nákladů za právní zastoupení za dva úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby) dle ustanovení § 11 vyhl. 177/1996 Sb. tedy 6.200 Kč. Dále náleží žalobci náhrada nákladů za paušální náhradu výdajů podle ustanovení § 13 vyhl. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby, tj. 600 Kč a částka 3.000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Celkem tedy náhrada nákladů řízení představuje spolu s DPH částku 11.228 Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 16. února 2017

JUDr. Jaroslava Skoumalová
předsedkyně senátu